

Sygnatura akt II Ca 631/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 lutego 2019 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Magdalena Meroń-Pomarańska
Sędziowie:	SO Beata Kurdziel SO Krystyna Dobrowolska (sprawozdawca)

Protokolant: stażysta Grzegorz Rokosz

po rozpoznaniu w dniu 1 lutego 2019 r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa M. P.

przeciwko (...) Towarzystwu (...) S.A. (...) z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie

z dnia 14 grudnia 2017r., sygnatura akt I C 1145/17/S

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie do ponownego rozpoznania.

SSO Beata Kurdziel SSO Magdalena Meroń – Pomarańska SSO Krystyna Dobrowolska

II Ca 631/18

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 14 grudnia 2017 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie oddalił powództwo M. P. przeciwko (...) Towarzystwu (...) z siedzibą w W.

o zapłatę i zasądził od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 3.617,00 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sąd ustalił, że M. P. na podstawie wniosku z dnia 8 maja 2008 r. zawarła z pozwaną spółką umowę ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym „(...) do której zastosowanie znalazły Ogólne Warunki Ubezpieczenia na życie z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym ze Składką Regularną „(...)”. Na podstawie

powyższe strona pozwana wystawiła polisę nr (...). Umowa pomiędzy stronami została zawarta z wykorzystaniem umownego wzorca autorstwa strony pozwanej, którego treść nie była przedmiotem indywidualnych uzgodnień. Umowa została zawarta na 30 lat, a składka wynosiła 3.000 zł półrocznie. Do umowy miały zastosowanie Ogólne Warunki Ubezpieczenia na Życie (...). Przedmiotem ubezpieczenia na podstawie tej umowy było życie ubezpieczonego. Świadczenie ubezpieczeniowe związane było ze zdarzeniami ubezpieczonymi wskazanymi w umowie w postaci dożycia – daty dożycia lub śmierci ubezpieczonego. Jedną z przyczyn wygaśnięcia umowy wskazaną w § 11 OWU było niezapłacenie przez ubezpieczonego składki regularnej. Wygaśnięcie umowy skutkowało obowiązkiem ubezpieczyciela wypłaty świadczenia wykupu. Umowa została rozwiązana w dniu 30 lipca 2012 r. Na dzień 30 lipca 2012 r. wartość środków na rachunku powódki wynosiła 23.007,36 zł. W wyniku rozwiązania umowy ubezpieczyciel ustalił wartość wykupu na kwotę 12.562,02 zł i kwotę tę wypłaciła powódce naliczając opłatę likwidacyjną na kwotę 10.445,34 zł, której zwrotu domaga się powódka.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego Sąd stwierdził, że podniesiony przez stronę pozwaną zarzut przedawnienia jest skuteczny, gdyż roszczenie powódki, jako wynikające z umowy ubezpieczenia, zgodnie z art. 819 § 1 k.c. przedawniło się z upływem trzech lat. Umowa wygasła bowiem w dniu 30 lipca 2012 r., a powództwo w niniejszej sprawie wytoczono w dniu 2 marca 2017 r. a więc po upływie trzyletniego okresu przedawnienia wszelkich roszczeń wynikających z zawartej z umowy. Przedawnienie dotyczy więc także roszczeń powódki o wypłatę zatrzymanej kwoty.

W konsekwencji Sąd uznał za zbędne szczegółowe ustalenia i rozważania w przedmiocie zasadności zatrzymania przez stronę pozwaną części świadczenia wykupu, skoro ich wynik nie doprowadziłby i tak do uwzględnienia żądania pozwu zarówno w zakresie żądania należności głównej jak i odsetek za opóźnienie.

O kosztach Sąd orzekł w pkt II sentencji wyroku na podstawie art. 98 § 1 k.p.c.

W apelacji od tego wyroku powódka zarzuciła:

1. nierozpoznanie istoty sprawy poprzez zaniechanie zbadania materialnoprawnej podstaw/ żądania na skutek przyjęcia, iż strona pozwana skutecznie podniosła zarzut przedawnienia roszczenia

2. naruszenie art. art. 805 kc poprzez błędne zakwalifikowanie umowy łączącej strony jako umowy ubezpieczenia w rozumieniu niniejszego przepisu;

- naruszenie art. 819 § 1 kc, poprzez jego błędne zastosowanie, a tym samym przyjęcie, iż

roszczenie powódki wynika z umowy ubezpieczenia wyłącznie w rozumieniu art. 805 kc,

- naruszenie art. 117 w zw. z art. 118 kc poprzez ich niezastosowanie do oceny przedawnienia

roszczeń dochodzonych w oparciu o umowę łączącą strony;

- naruszenie art. 410 kc w zw. z art. 405 kc poprzez ich niezastosowanie, w sytuacji, kiedy

strona pozwana nienależnie pobrała dochodzona kwotę w wyniku zastosowania klauzul

abuzywnych, a zatem należy przyjąć, iż postanowienia te nigdy nie wiązały powódki i były

sorzeczne z normami prawa cywilnego,

- naruszenie art. 410 § 2 kc, poprzez jego niezastosowanie, podczas gdy zatrzymana tytułem

opłaty z tytułu rozwiązania umowy część środków zgromadzonych na rachunku powódki,

które miało mieć oparcie w łączącej strony umowie, stało się świadczeniem nienależnym,

gdyż podstawa tego świadczenia odpadła.

- naruszenie art. 385¹ kc poprzez jego niezastosowanie, w sytuacji, gdzie strona pozwana stosowała w przedmiotowej umowie z powodem postanowienia, które w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami kształtowała jego prawa i obowiązki, jak również rażąco naruszały jego interes/;

- naruszenie art. 385² kc poprzez niezastosowanie, które doprowadziło do zaniechania dokonania oceny zgodności z dobrymi obyczajami postanowień w zakresie pobranych przez stronę pozwaną opłat, w wyniku rozwiązania umowy, a tym samym nie dostrzeżenia, iż strona pozwana na etapie zawierania umowy, nie przedstawiała celu pobierania opłaty, w wyniku wcześniejszego rozwiązania umowy;

- naruszenie art. 385² pkt 12,13,14, 16,17 kc, poprzez jego niezastosowanie i nieustalenie, iż postanowienia umowne, stosowane w umowie między stroną pozwaną a powodem, są postanowieniami, które należy uznać za naruszające interes powoda w sposób rażący;

- naruszenie art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, poprzez jego niezastosowanie, podczas gdy postanowienia, którymi posługuje się strona pozwana, zostały niejednokrotnie wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c.

Wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez uwzględnienie powództwa i zasądzenie na rzecz powódki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I Instancji do ponownego rozpoznania i zasądzenia na rzecz powódki kosztów postępowania odwoławczego wg norm przepisanych.

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się uzasadniona w zakresie, w jakim odnosi się do nierozpoznania istoty sprawy wskutek przyjęcia przez Sąd Rejonowy trzyletniego terminu przedawnienia roszczenia powódki.

Zdaniem Sądu Rejonowego roszczenie powódki oparte jest na odpowiedzialności kontraktowej i wywodzone z zawartej przez strony umowy ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi. Powódka domaga się świadczenia wynikającego z umowy, a cała argumentacja pozwu sprowadza się do wskazywania na wadliwość umowy, w szczególności na abuzywność klauzul zawartych w ogólnych warunkach ubezpieczenia, czyli we wzorcu. Powódka wywodzi, że klauzule abuzywne jako sprzeczne z prawem nie wiążą jej, a zatem brak po stronie pozwanej podstaw do zatrzymania części wartości polisy i pomniejszenia wysokości świadczenia wykupu. W konsekwencji termin wymagalności świadczenia, którym jest w niniejszej sprawie wypłata świadczenia wykupu, wynika z treści postanowień umowy.

Sąd Rejonowy stwierdził, że skoro powództwo w niniejszej sprawie wytoczono w dniu 2 marca 2017 r., a więc po upływie trzyletniego okresu przedawnienia wszelkich roszczeń z umowy zawartej przez stronę, to podniesiony przez stronę pozwaną zarzut przedawnienia dotyczy także roszczeń powoda o wypłatę zatrzymanej kwoty.

W ocenie Sądu Okręgowego rozbieżności w orzecznictwie sądów na temat terminu przedawnienia takich roszczeń zostały usunięte, a w każdym razie powinny być zostać usunięte, uchwałami Sądu Najwyższego z dnia 10 sierpnia 2018 r. w sprawach III CZP 22/18 i III CZP 20/18, zgodnie z którymi w umowie ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym roszczenie o wypłatę wartości wykupu ubezpieczenia, nie stanowiącej kosztów udzielonej ochrony ubezpieczonej, przedawnia się w terminie określonym w art. 118 k.c. Sąd Okręgowy stanowisko to w całości podziela.

Skoro zatem roszczenie powódki przedawnia się z upływem dziesięciu lat, a Sąd Rejonowy poprzestał na przyjęciu trzyletniego terminu przedawnienia roszczenia, nie rozpoznając przy tym merytorycznie zgłoszonego przez powódkę żądania, na zasadzie art. 386 § 4 k.p.c. zaskarżony wyrok należało uchylić z powodu nierozpoznania istoty sprawy.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy winien rozpoznać merytorycznie zarzuty i wnioski zawarte w zgłoszonym przez powódkę żądaniu.